

Kallion

Kulttuuri-
verkosto

TOIMINTAKERTOMUS 2018

YLEISTÄ

Vuonna 2007 rekisteröidyn Kallion Kulttuuriverkoston (KKV) 11. toimintavuodessa näkyi vahvasti Euroopan kulttuuriympäristöpäivien vuoden 2018 teema: eurooppalainen kulttuuriperintö.

Yhdistyksellä on kolme pitkät perinteet omaavaa kulttuuriviikkoa: Kallio Kukki, Kallio Kipinöi ja Kallion kävelyfestivaali. Nämä tapahtumat ovat vuosien saatossa lunastaneet paikkansa eurooppalaisen kulttuu-

riperinnön vahvistajina tuoden esiin kaupunkikulttuurin historiaa ja yhteisöllisyyden ulottuvuutta.

Vuonna 2018 panostettiin monipuoliseen alueelliseen kulttuuri- ja harrastustoimintaan. Luontevaksi yhteistyökumppaniksi osoittautui Kalliolan Settlementti, jonka ilmaiset tilat kokoavat yhteen hyvin eritaustaisia ja ikäisiä kaupunkilaisia.

HALLINTO

Kkv:n puheenjohtajana kaudella 2018 toimi Antti Karvonen. Hallitus: Maiju Rohkea, Pihla Ruuskanen (varapj), Piritta Pääkkö, Seija Sihvonon, varalla: Erka-Pekka Heinimäki sekä Juhani Styrman (sihteeri) ja taloudenhoitaja Maiju Rohkea. Kevätkokous valitsi hallitukseen Reija Wihsen, eroa pyytäneen Heinimäen tilalle.

Virallisia hallituksen kokouksia pidettiin vuoden aikana 10. KKV jäsenrekisterissä on 124 nimeä (maksanutta jäsentä). Lisäksi yhdistyksellä on talkoo- ja vapaaehtoisten rekisteri, johon on ilmoittautunut 41 henkilöä. Kirjanpitoa hoitaa tilitoimisto Kukinto. Kallion Kulttuuriverkosto on Suomen Kotiseutuliiton jäsenyhdistys.

TALOUS

Kkv:n talous on vakaa, eikä yhdistyksellä ole velkoja. Yhdistyksen perustömmän tuki on Helsingin kaupungin kulttuuriyhteisöille suunnattu vuosiaavustus. Omarahoitus muodostui, jäsenmaksujen lisäksi, lähinnä kävelyfestivaalin pääsymaksujen ja käsiohjelmien tuotosta, kannatus-
tarrojen myynnistä sekä verkkokaupan tuot-

teista, etupäässä kirjamyynnistä.

Vuonna 2018 yhdistys maksoi palkkoja ja palkkioita työtilanteiden mukaan. Yhdistyksen osa-aikaisen työntekijän palkka muodostui osittain kävelyfestivaalin tuotosta sekä apurahoista. Yhdistyksen aktiiveille maksettiin käytännön kulut kuitteja vastaan.

KALLIO KUKKII

Kallion Kulttuuriverkoston koordinoima Kallio Kukkii -monitaidefestivaali (11.–20.5.2018) järjestettiin nyt 24. kerran. Euroopan kulttuuriperintö -teemavuosi näkyi myös merkittävästi Kallio Kukkii -festivaalissa alaotsikolla ”osa eurooppalaista kulttuurin peruskalliota”.

Kalliolaiset yritykset, yhteisöt ja yksityiset henkilöt tuottivat festivaaliin noin 150 yksittäistä tapahtumaa, jotka olivat pääsääntöisesti ilmaisia ja toteutettiin suurimmaksi osaksi vapaaehtoisvoimin.

Kkv:n ja Kulttuurikeskus Caisan yhdessä tuottama tapahtuma oli ”Kallio Kukkii Leipätehtaalla” (12.5.), joka oli samalla Kallioon muuttaneen Kulttuurikeskus Caisan ensimmäinen tapahtuma uusissa tiloissa.

Kalliolaisen kirjailijan Alpo Ruuthin (1943–2002) kunniaksi KKV järjesti yhteistyössä KAVI:n, Työväen arkiston ja Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston kanssa Alpo Ruuthin -polun avajaiset. Aloitteen nimiasiana oli tehnyt kansanedustaja Paavo Arhinmäki, joka myös puhui avajaistilaisuudessa. Hänen lisäksi Alpo Ruuthia muisteli hänen ystävänsä kirjailija Hannu Mäkelä. Alpo Ruuthin polun avajaisiin sisältyi myös

Kirjailija Alpo Ruuth sai nimikkopolun.

Kallio Kukkii -piknik Dallape-puistossa.

Ruuth-aiheinen elokuvaesitys Kino Tuliossa. Tapahtuma sai huomattavaa julkisuutta mediassa.

Kkv:n tuotantoa yhteistyössä Virtapiiri ry:n kanssa olivat mm. ”Saukki-tanssit” (13.5.) Ex Teatteri Kalliossa sekä Siltasaaren kotikaupunkipolun avajaiskävely, joka oli myös osa Kallion kävelyfestivaalin ohjelmistoa.

Kallio Kukkii -viikolla aloitti toimintansa alakulttuurikeskus Loukko, joka järjesti Suvilahdessa 16.–19.5. Loukko Fest -tapahtuman.

Kallio kukkii -festivaaliin liitettiin myös merkittävä valtakunnallinen Encanto Festival, jonka useita konsertteja toteutettiin Kalliossa.

Kallio Kukkii -monitaidefestivaalin suurimman yleisömäärän noin 10 000 henkilöä keräsi perinteinen Kallio Kukkii -piknik (19.–20.5.) Harjun nuorisotalolla ja Dallape-puistossa. Festivaalin koko yleisömäärä oli arviolta noin 18 000 kävijää. Metropolian opiskelijat Noora Kokko ja Joonas Vimperi olivat tuottajajarjoittelussa Kkv:n Kukkii -festivaalin tuotantotiimissä.

KALLIO KIPINÖI

Kallion kaupunginosan vuodenkiertoa rytmittää kaksi kulttuuriviikkoa, joista em. Kukki -viikon vastapainona on syksyinen Kallio Kipinöi -kulttuuriviikko (16.–25.11.2018). Kipinöi -festivaali järjestetään nyt 22. kerran. Kukkiin tapaan myös Kallio Kipinöi -monitaidefestivaali on kollektiivinen tapahtumakokonaisuus, joka syntyy alueen erilaisten toimijoiden panostuksesta Kallion Kulttuuriverkoston tuella ja koordinoimana. Ohjelmassa on musiikkia, teatteria, näyttelyitä, runoutta, opastuksia, performanssia, taidetta, työpajoja ja luentoja jne.

Festivaalin sisälle syntyy vuosittain yleensä eri teemoja ja esim. vuonna 2018 yksi teemoista oli kierrätys – kestävä kehitys ja mm. taideliike Kamiter Ars järjesti kehysten kierrätysviikon. Yksi viikon näyttelyiden helmistä puolestaan oli muusikko ja soitinvalmistaja Eero Lehtisen kierrätysmateriaaleista rakennettujen soittimien näyttely.

Toinen teema festivaalin sisällä oli merkkipäivät. Suomalaisen varhaiskasvatuksen kehto, Ebenser-talo täytti 110 vuotta ja se juhlisti merkkipuottaan runsaalla ohjelmistolla koko viikon ajan.

Kallio Kipinöi -festivaalin aikana myös kaupunginosayhdistys Alppila-Seura täytti 50 vuotta ja yhteistyössä Kkv:n kanssa esitelti kulttuuriviikolla Alppilan kotikaupunkipolun.

Kallio kipinöi -viikon avajaiset Kkv järjesti yhteistyössä Kalliolan setlementtitalon kanssa ja niitä juhlistiin lauantaina 17.11. Kalliolan setlementtitalolla. ”Koko per-

heen kipinät” tarjosi mm. taidetta, valomaalaustyöpajan, vauvalatinoa, satutunnin ja ilta huipentui Marjo Leinosen johtaman Bully PubliCans -yhtyeen esiintymiseen.

Kkv:n omaa tuotantoa olivat lisäksi Soiva jazzbasso -luento, jossa yhdistyi konsertti ja basson soitto-opetus. Vetäjänä toimi muusikko Ilkka Hanski. Lisäksi Kulttuuriverkosto tuotti edesmenneen lauluntekijä Esa Kaartamon muistokonsertin Kalliolassa sekä yhdessä setlementtitalon kanssa Taidebasaari -taidemyyntitapahtuman ja Lempin päivän tanssit yhdessä Virtapiiri ry:n kanssa.

Teatteritarjonnassa Teatteri Kultsan Kaaos-näytelmä sai Kipinöi-viikolla ensi-iltansa ja samalla viikolla myös elokuvateatteri Kino Sheryl aloitti toimintansa.

Kallio Kipinöi -viikon artisteja oli myös oopperalaulaja Jorma Hynninen. Tällä kertaa hän ei laulanut, vaan esiintyi kuvataiteilijana kahvila Lars Sonckin näyttelyssä.

Kallio Kipinöi -viikolla oli noin sata yksittäistä tapahtumaa ja kävijöitä noin 10 000, Kulttuuriviikko kuului Euroopan kulttuuriperintö -teemavuoden ohjelmaan.

Alppila – urbaani idylli -kävelyn osallistujia.

Aki Kaurismäki -kävelyn osanottajia. Kuva Harri Ahola

KALLION KÄVELYFESTIVAALI

Kävelyfestivaalin (Kf) toiminta alkoi vuonna 2005 ja sen toiminta-ajatuksena oli järjestää vuoden aikana vähintään yksi opastettu kävelykiertokierros joka kuukausi kesäkaudella ja talvikaudella teemaan sopivia keskustelu- ja luentoiltoja sisätiloissa. Kf:n keskeisenä toiminta-ajatuksena on kotiseutukulttuurin arvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen.

Kaudella 2018 toteutettiin 12 opastettua, eri teemaista kävelykiertokierrosta, joista mainittakoon mm. "Kallion kattojen yllä" -kiertokset (kaksi kertaa). Yleisö pääsi tutustumaan kahden kalliolaisen kerrostalon kattoterasseihin, jotka normaalisti ovat ainoastaan yksityiskäytössä. Kesäkuussa järjestetty "Alppila – urbaani idylli"-kävely oli kiertoksista suosituin ja osallistujia oli arviolta 120 henkilöä.

Kf oli mukana kolmella kiertoksella kesän Helsingin kävelyfestivaaleilla. Näistä opastuksista suurimman yleisömäärän keräsi "Jäljet johtavat syytötehtaalle" -kävely (60 henkilöä).

Kf oli myös mukana Euroopan kulttuurirympäristöpäivien v. 2018 päätapahtumassa syyskuussa. Kf järjesti yhteistyössä Siltasaariseuran kanssa Siltasaaren jugend-

korttelin esittelykiertoksen, joka keräsi noin 100 osallistujaa.

Talvikauden Kf:n -luentosarja (5 luentoa) oli sisälletty niin ikään Euroopan kulttuurirympäristöpäivien tapahtumiin, joista mainittakoon kirjailija Maarit Verrosen esitelmä Suomen puumuuntamojen historiasta.

Kf:n kesäkausi päättyi "Joutomaakävelyyn, Aki Kaurismäen niemelle". Kierroksella tutustuttiin Vanhankaupunginlahden ranta-alueisiin, jonne rakennetaan parhailaan Kalasataman kaupunginosaa. Kf on päättänyt, että seuraavan 10 vuoden aikana kävelykausi päättyy aina Joutomaakävelyyn, jolloin samalla voidaan seurata alueen muutosta joutomaasta moderniksi kaupunginosaksi. Kkv teki lähinnä huumorimielisen aloitteen kaupungin nimistölautakunnalle, jossa ehdotettiin Vanhankaupunginlahdella olevalle nimettömälle niemelle nimeämistä ohjaaja Aki Kaurismäen mukaan. Kyseisellä niemellä on kuvattu Kaurismäen elokuvaa "Mies vailla menneisyyttä".

Ilmaisten yleisökiertosten lisäksi vuoden aikana Kf:lta ostettiin seitsemän opastettua kävelykiertokierrosta.

Kävelyfestivaalin tapahtumiin osallistui vuoden aikana noin 700 henkilöä.

KKV:N KUUKAUSIOHJELMAT SIIRTYIVÄT KALLIOLAN SETLEMENTTITALOON

Vuoden 2018 aikana Kkv:n toiminta päättyi lopullisesti Teatteri Kalliossa, syynä oli, että seurakunta halusi tilat vain omaan käyttöönsä. Tämän myötä Kulttuuriverkoston keskeiseksi yhteistyökumppaniksi tuli Kalliolan setlementtitalo ja samalla sinne siirtyi Kkv:n säännöllinen kuukausitoiminta.

Uudet tilat mahdollistivat tapahtumatarjonnan monipuolistamisen. Uutena tapahtumasarjana aloitettiin Kädentaito- ja erilaiset vaihtotapahtumat, joiden vastaavana tuottajana on toiminut Reija Wihinen. Vuoden 2018 aika kyseisiä tapahtumia oli kuusi ja ne jatkuvat vuoden 2019 puolelle.

Uutta toimintaa edustavat myös Motion Jam- ja Voice Jam -työpajat, joiden vetäjänä toimii Vita Linfast. Työpajojen suunnittelu alkoi vuoden 2018 aikana ja ne käynnistyivät vuoden 2019 alkupuolella.

Kkv perinteinen konsertti- ja luentotoiminta on jatkunut myös Kalliolassa. Niiden osalta avauksena oli Taiteiden yön konsertti, yhteistyössä Kalliolan ja Virtapiiri ry:n kanssa. Tilaisuudessa kävi illan aikana noin 150 henkilöä.

Euroopan kulttuuriympäristöpäivän ohjelmaa.

Keppari-työpajan osallistujia.

Vuoden 2018 aikana osa konserteista järjestettiin yhteistyössä talossa aloittaneen KERU-yhteisöjääkaappihankkeen kanssa ja syyskuussa vietettiin sen avajaisjuhlaa ja joulukuussa puolestaan Keru-pikkujoulua. Kkv vastasi tilaisuuksien äänentoistotekniikasta ja tuotti osan esiintyjistä.

Kkv oli tuottamassa yhdessä settlementitalon kanssa Mino Fest -tapahtumaa Kalliolassa (20.10.).

Keväällä Kkv järjesti Kalliolassa Kallion seudun pienyrittäjille suunnattuja aamukahvi-tapaamisia, aiheena yhteistyö ja verkostoituminen.

Kkv osallistui tilojen käytön suunnitteluun ja tarvike hankintoihin. Kallion Kulttuuriverkosto hankki mm. omat pa-laitteet, jotka sijoitettiin Kalliolaan. Kkv:n säännölliset kokoukset siirtyivät niin ikään Kalliolaan.

Kkv:n yksi keskeisin toimintaperiaate on "yhteistyön lisääminen ja monipuolisen kaupunkikulttuurin vahvistaminen". Siinä otettiin merkittävä kehityssaskel, kun Kkv:sta tuli Kalliolan Naapurituottajat -hankkeen yhteistyökumppani.

TIEDOTUS- JA VERKOSTOTYÖ

Kkv:n toiminnan ydin on paikalliskulttuurin vaaliminen, kehittäminen ja tukeminen.

Kulttuuriverkoston monimuotoisen kulttuuritoiminnan pohjan luovat lukuisat tapahtumajärjestäjät, erilaiset kaupunkikulttuuritoimijat sekä vapaaehtoiset. Näihin toimijoihin Kkv pitää säännöllisiä yhteyksiä ja on tarvittaessa aina valmis tarjoamaan erilaista neuvonta- ja tiedotusapua.

Yhdistys on ollut aktiivisesti mukana Kalliota ja sen lähialueita koskevissa ajankohtaisissa keskusteluissa. Sosiaalisessa mediassa Kkv on näkynyt merkittävänä tiedottajana alueen tapahtumista ja ajankohtaista asioista.

Kkv:lla on kaksi fb-sivustoa, joista toista voivat kaikki sivuston jäsenet käyttää

vapaasti tiedotuskanavanaan. Verkoston www-sivuilla julkaistiin säännöllisesti tiedotteita ja tapahtumailmoituksia. Jäsenistöön pidettiin yhteyttä Kkv-infolla.

Kkv:n jäsenet ovat saaneet vuoden aikana alennuslippuja muun muassa Teatteri Kultsan, Valtimon teatterin, Elannon näyttämön sekä Kanditeatterin (TeaK) esityksiin ja päässeet jäsenhintaan Iholla-klubille.

Kkv:n kirjatutannon kirjoissa oli myös jäsentarjouksia.

Helsinki palkkasi seitsemän stadiluotsia kaupunkilaisten osallisuutta edistämään. Stadiluotsien keskeisenä tehtävänä on auttaa alueensa asukkaita viemään aloitteita ja kehittämisehdotuksia eteenpäin. Kallion alueen stadiluotsi Antti Sarpo oli Kkv:n vieraina 13.6.2018.

JULKAISU- JA MUU TOIMINTA

Kallion Kulttuuriverkoston Juhani Styrman toimitti esitteen Alppiharjun kotikaupunkipolusta yhteistyössä Alppila-seuran ja Kotikaupunkipolku-hankkeen (Pauli Saloranta) kanssa toukokuussa. Hanketta tuki Uudenmaan kulttuurirahasto.

Juuret Kalliossa -kirjoitushanke eteni vuoden 2018 aikana niin, että sen teksteistä kootulle kirjalle löytyi kustantaja (Into) ja teos ilmestyi vuodenvaihteessa 2018–2019. Kirjoitushanke toimi Kkv:n sisällä itsenäisenä työryhmänä ja tekstejä kertyi yli 50 kirjoittajalta. Kaikki tekstit eivät päätyneet kirjaan, mutta ne tallennetaan Suomen

kirjallisuuden-seuran arkistoon osana helsinkiläisen kansanperinteen ja muistitiedon dokumentointia.

Myös Juhani Styrmanin v. 2017 toimitetun Hesarin kulmilla -kirjan materiaali luovutettiin vuonna 2018 Kkv:n ja Esko Hytösen-perikunnan toimesta Sks:n arkistoon.

Kkv järjesti Kallion joulurauhan julistus-tapahtuman 21.12. Julistuksen luki Kallion kirjaston uusi johtaja Erna Marttila, joka samalla esittäytyi kalliolaisille ja stadin slangilla sen luki kirjailija Torsti Lehtinen. Tilaisuuden yleisömäärä oli noin 300 henkeä.

KURSSIT, TYÖRYHMÄT, LUENTO- JA KOULUTUSTYÖ SEKÄ MUU OSALLISTUMINEN

- Kallion Kulttuuriverkoston tulevaisuuden strategia -työpaja Kkv:n aktiiveille 14.6. Kalliolassa.
- Seija Sihvonen ja Juhani Styrman kutsuttiin Kansanvalistus-seuran, Itä-Suomen yliopiston ja Helsingin työväenopiston Vaukuttajat viestien takana -kurssin suunnittelu-ryhmään. Se aloitti työskentelynsä marraskuussa 2018 ja se jatkoi vielä vuoden 2019 puolella.
- Elokvakerho K-55 (elokuватеatteri Riviera) ohjelmasisällön suunnitteluryhmässä on ollut Seija Sihvonen, ryhmä on kokoontunut kuukausittain vuoden aikana.
- Kf:n kaupunkioppaat Seija Sihvonen ja Juhani Styrman olivat kouluttajina FinWID-järjestön kaupunkiopas-kursseilla, toukokuu.
- Juhani Styrman oli mukana Kalliolan settlementin Hima&Strada -projektissa, jossa koulutettiin kaupunkioppaita asunnottomuutta kokeneista henkilöistä, elo-lokakuu.
- Kf:n kävelyistä osa oli Helsingin aikuisopiston kurssiohjelmaa, Juhani Styrman oli niissä palkattuna tuntiopettajana Heo:ssa. kevät- syyslukukausi.
- Juhani Styrman luennoitsijana eri tilaisuuksissa, aiheena kotiseutuhistoria, elokuvakulttuuri ja arkkitehtuuri (neljä luentoa).
- Maiju Rohkea ja Reija Wihinen, Helsingin työväenopiston kurssi "Kaupunkitapahtumien järjestäminen", huhtikuu, 2018 (osallistuminen).
- Potkua osallisuuteen: Helsingin osallisuusmallin kick off 31.5, Reija Wihinen (osallistuminen)
- Osallistuvan budjetoinnin pelin ohjaajakoulutus Kalliola 12.9., Reija Wihinen, Pihla Ruuskanen (osallistuminen).
- Hyvinvoinnin seuraava erä -kirjan julkistustilaisuus, Sitra 8.5., Reija Wihinen (osallistuminen).
- Kevätretki tulevaisuuteen: megatrendit, tulevaisuus ja järjestöjen strategiat, Allianssi ry 9.5., Reija Wihinen (osallistuminen).

KALLION KULTTUURIVERKOSTON KESKEISIÄ YHTEISTYÖKUMPPANEITA VUONNA 2018

Suomen Kotiseutuliitto, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ry, Kalliolan Settlementti / Settlementitalo, Harjun nuorisotalo, Kulttuurikeskus Caisa, Kansanvalistusseura, Itä Suomen Yliopisto, Kansallisarkisto, Keru-yhteisöjäkäppi, Kallion seurakunta, Helsingin Työväenopisto, Ebeneser, FinWID, Kallion kirjasto, Työväenkirjasto ja arkisto, KAVI, Teatterikorkeakoulu, Maailmanmusiikin keskus, Sibeliusakatemia,

Metropolia, Alppila-seura, Siltasaariseura, Kallio-seura, Kinaporin palvelukeskus, TeaK, Diakonissalaitos, Helsingin kävelyfestivaali, elokuvateatteri Riviera, Kulttuuritalo Loukko, Helsingin uutiset, Siltasaari-lehti, Kallio-lehti, Kotikaupunkipolut, Teatteri Kultsa, Kustannus Laaksonen, Reuna-kustantamo, Into-kustantamo, Galleria Kamiterars, Virtapiiri ry, Pop-up apu ry.